

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

An finito anno in aliquo faveat Bulla. §. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

dicto prædicti Doctoris assentiamur, tamen non assentimur illi limitationi (solum.)

§. IV.

An finito anno in aliquo saveat Bulla?

1. Instituo hinc quæstionem hanc, quia maximè pertinet ad præsum. In duobus casibus querunt rationabiliter Doctores, an Bulla profit, absoluto anno. Dico (rationabiliter) nam casum alium, quia est ratione destitutus, jam exclusi modo §. 1. n. 2.

Quærunt enim primo in eo casu, quo promulgatio Bellæ sit in aliqua magna Cœnitate, seu oppido, unde non valeant omnes Bullam sumere. An, si habeat quis animum sumendi, durabit illi vetus Bulla per paucos V. G. per octo dies post promulgationem novam? Affirmat Villalobos, & Ludovicus à Cruce. Id quod temperat Jo. Sanchez, austerius hoc verum esse, quando per omnes illos dies durat difficultas novam sumendi, vel ex malitia, seu Incuria distributoris, nova haberi non possit.

2. Profecto non possum hanc sententiam, quamvis à Sancio mitigatam, non rejicere. a Gallegus cum Gallego. a Nam, ut alia omittam, nimis manifestè ea est contra tenorem Bullæ, r. 13. s. 1. n. 30. ibi (anno durante) & ibi (summarium Bullæ à dub. 18. volens) uti Privilegiis, accipi, ac retineri debere.)

3. Quærunt Secundo Doctores in casu Confessionis inceptæ, vel Commutationis Votorum; Et quia de hac Commutatione dicemus inferius, b solum hic agimus de Confessione; an scilicet, si qua legitima Confessio bona fide apud Confessarium electum per Bullam incepta fieri ultra ejusdem Bullæ annum non potuit, sive propter pœnitentis scrupulos, sive ob prolixam Confessionem, sive ob aliquod rationabile impedimentum, quo pacto dicitur res, non esse integra, quia Confessio jam fieri cœpit. An, inquam, possit Confessor, post finitum annum suum profici opus, & pœnitentem à peccatis etiam reservatis, ut per Bullam conceditur, absolvere?

Respondeo, posse, ac si esset intra tempus anni concessi, idque etiam cum interpolationibus humano modo solitis; Ratio est; quia ex eo, quod caput est negotiorum Confessionis, tempore habili, Jurisdictionis radicem fixit in Delegato, hoc est in Confessario (ut loquuntur Jura) ex rationabili voluntate con-

cedentis; quare illa in eo perpennatur, usque ad complementum incepti negotii. Idem solent Doctores dicere in Jubileo, si Confessio bona fide incepta non potuit bona fide finiri intra Jubilæi dies de qua re ego alibi e universaliter.

4. Dictum autem est primo (Bona fide) p. 1. c. 1. §. 10. quia persuadere mihi non possum, quando id in fraudem fiat, adest consensum Superioris ad prædictam Jurisdictionis extensionem, quidquid aliqui dicant. Id autem bene intellige, siquidem ejusmodi fraus duobus modis potest, tum hic, tum in Jubilæo. Primo, si differas Confessionem consulto, usque ad ultimum diem durationis privilegii, & deinde pœnitentia te, non esse confessum, & vere velis confiteri, confessionemque bona fide incipias, faciens, quantum potes, ut illam compleas, riteque absolvatis ante finem privilegii, sed propter aliquam rationabilem causam completi Confessio non potest. Et in hoc casu negligentia prior, immo & fraus, si qua in te fuit, prorogandi tempus, purgatur ex vera pœnitentia, & ex conatu Sacramentum perficiendi, & consequenter radicabitur in Confessario, extendereturque Jurisdictionis, quia jam tunc nulla fraus adest. Secundò, si live tu, sive Confessor, cum possitis perficere Confessionem, eam non perficatis, hac spes (quam ego merito fraudem appello) ut radicata Jurisdictionis sit in Confessario, quasi possit extendi ad tempus sequens. Et in hoc casu dixi, persuadere mihi non posse, Superioris voluntatem esse, ut ea Jurisdictionis radicetur.

5. Dictum est secundo, (si qua Confessio incepit, &c.) quod intellige, esse certum si cepisti peccata legitimate explicare Confessario. Immo dicta incepito Confessionis runc etiam dicitur adfuisse, quando comparvisti genitrix coram Confessario, peccatusque percussisti, & recitasti Confiteor, & multo magis, si vel unum peccatum veniale pateficeristi, hac enim externa signa sunt Confessio incepta.

6. Objicies. Sola præsentatio litterarum Delegationis facta Delegato non facit negotium cœptum seu causam inchoatam, ut cum multis docet Merolla, d quia litterarum d M. sola præsentatio, quamvis acceptata, non est 10. 1. exercitium Jurisdictionis, per quod radicet 1. 6. sibi Delegatus Jurisdictionem, ergo neque in 21. 1. casu nostro sufficiunt prædicta signa.

Re-

^a Bardi p. Respondeo Nos / ut signate notat a Bar-
p. tr. 2. c. 6 di pro signo sufficienti non ponimus solum
an. 61. & petitionem Confessionis quomodo cumque
fed requirimus talia signa, quae sint pars ma-
teriae Sacramenti Penitentiae, quæque cum
exhibentur, sint Sacramentalis Confessionis
exercitum.

7. Dicitum est Tertio (si qua legitima Con-
fessio) nam non prorogatur Jurisdictionis Con-
fessorii, si invalida, sive propter defectum po-
nitentis, sive propter defectum Confessorii
est prædicta incepta Confessio. Ratio est,
quia per verum actum Confessionis Sacra-
mentalnis (sic enim exercetur hæc Jurisdictionis)
radicatur potestas in Confessori Delegato,
non vero per invalidam Confessionem, quæ
cum nulla sit, nullum parere effectum potest.

8. Confirmatur Doctrina n. 13. data verbis
ipsius Bullæ Originalis. Item (ait) declarat
Pontifex, quod, expirante anno, omnes predictæ
facultates, gratia, & Indulta expirant, tantum
poterunt causa pendentes ad finem perduci. No-
tas? (Causæ pendentes, &c.)

^b Bardi lo. Ex predictis verbis colligit Bardi b doctri-
næ nobis hactenus dictam, solum habere
locum, quando penitens, post predictum
annum Bullæ finitum, non committit alia
peccata. Nam si quis, inquit, nondum finita
Confessione, peccet; finito jam Bullæ anno,
peccato reservato, non poterit ab hoc peccato
absolvi per Confessarium electum vi dictæ
Bullæ, quamvis Confessio coepit fuerit ante
lapsum anni. Immo neque item poterit (ait)
ab aliis commissis antea, quia Confessio non
potest dimidiari, quæ dimidiaretur, si ab
his absolvi posset, illo alio commissio post an-
num non absoluere. Colligit, inquam, ex his
verbis, in quibus expresse Pontifex solum
concedit, causas pendentes finiri posse. At
Confessio hujus peccati nunquam fuit in-
choata tempore anni Bullæ, ergo, &c. Quare
hic Auctor concedit, per Jubilæum possè si-
mile novum peccatum absolvij, non vero per
Bullam Cruciatæ, quia in Jubilæo non adebet
hæc restriictio, tantum poterunt causa penden-
tes ad finem perduci.

9. Verum contra hanc explicationem in-
^c Mend. d. surgit Mendo, c ait enim, non esse majorem
rationem, quod hoc peccatum novum impe-
diat totalem absolutionem, non autem quod
^{23. c. 3. n.} finis diat totalem absolutionem, non autem quod
^{28. finein} absolucionis aliorum peccatorum huic peni-
^{Appen. d. 1} tenti debita propter prorogationem Jurisdi-
^{16. n. 61.}

ctionis, trahat ad se facultatem, ut quia non
potest dimidiari Confessio, detur potestas
Confessori, ut etiam novum illud absolvat.

Adde, cum adhuc vere pendens sit causa,
quia confessio jam est incepta, & absolutio
nondum data, non posse peccatum hoc no-
vum superadditum habere, vim impediendi
prorogationem Jurisdictionis.

Certe Prior sententia tutior est. Posterior
me Sapientiores examinent; presertim
quia video in causis Judicialibus, ad quarum
formam est institutum Sacramentum poenitentiae,
non dari Delegato prorogationem
Jurisdictionis, per quam judiceret aliud no-
vum delictum, quod forte committeret quis
post clausum tempus Delegationis, &c.

10. Sed adhuc inquires primo, si Confe-
ssor, apud quem incepisti predictam Con-
fessionem, moriatur, vel alio modo desit, eli-
gerene possim alium Confessarium, qui mea
peccata omnia audiendo, me absolvat ab illis,
finito anno Bullæ, vel finito Jubilæi tem-
pore?

Respondeo cum d. Castropalao, posse, sive d. Castr. f.
hæc electio novi Confessori fiat ante spiri-
tum tempus privilegii, sive postea in casu 1. tr. 3 diff.
proposito prorogata propter incompletam 4. p. 16. §.
Confessionem, Jurisdictionis. Ratio est quia *liuque*.
Confessores vi Bullæ, vel Jubilæi se habent
ut unum: quare quando quis ex uno ad al-
lium migrat, non judicatur, nisi eumdem
eligeret.

Neque dicas, causam pendentem re debe-
re e ex Jure (ut notat f. Navarrus) prosequi c. Cap. 1. de
coram eodem Judice, coram quo incepit est: off. Deleg.
Ne id dicas, inquam, nam id verum est in f. Navar.
causas fori externi, non vero in causis inter- l. 1. cons. in
ni fori Cuius disparitatis ratio illa est, quia z. Edit. de
facultas data pro foro conscientiæ intelligi eodem off.
genda est iuxta naturam ejusdem fori; At in Deleg.
hoc foro penitens potest mutare Confess-
arium, ut ipsi placet, donec finiatur causa per
Absolutionem.

11. Inquire secundo, si post Absolutionem
hanc dictus penitens recordetur aliquius
peccati mortalis reservati commissi ante di-
stam absolutionem, poterit ne virtute Bul-
læ, vel Jubilæi iterum absolutionem rite ac-
cipere à dicto Confessori, qui solum habeat
potestatem absolvendi vi Bullæ, vel Jubilæi?
Respondeo, non posse; quare tunc necesse e-
rit, illud peccatum oblitum confiteri apud
Y 2 alium.

alium legitimum Confessarium habentem
a Lib. 5. de potestate ad illud absolvendum, ut & ego
pom. c. 4. alibi dixi. Ratio est quia Delegatus cum fun-
§. 10. n. 4. ctus est officio suo, nihil amplius potest; at
prædictus Confessarius electus, jam dando
absolutionem adimplevit suum officium; er-
go, &c.

b Diana p. Lege tamen Dicastillum apud Dianam, b
11. tract. 8. qui putat, esse probabile, quod possit, si quidem
ref. 28. tunc (ait) sequens Confessio pertinet ad
priorem, & est prioris complementum. Ve-
rum ne id extendas ad peccata commissa post
absolutionem illam priorem; hæc enim nec
separatim, nec conjuncta cum oblitis absolv-
ere dictus Confessarius amplius ex vi Priva-
legii Bullæ, vel Jubilæi poterit, quia nulla ra-
tione pertinent ad Absolutionem datam vel
dandam ex vi Bullæ, vel Jubilæi.

CLAUSULA V.

VT possint in Ecclesiæ (locutio est de iis, qui
Bullam sumunt) in quibus alias Divina
Officia (Interdicto durante) quomodo libet cele-
brare permisum fuerit, vel in Privato O-
ratorio ad Divinum Cultum tantum deputa-
to ab Ordinario visitando, & designando, eti-
am tempore Interdicti, cui ipsi causam non de-
serint, vel per eos non steterit, quominus amoveatur:
& qui facultatem ad id à Com-
missario Generali habuerit, etiam per horam,
antequam illuceat dies, & per horam post
meridiem, in sua, ac familiarium, ac con-
gualineorum suorum, praesentia, Missas, & alia
Divina Officia per se ipso, si Presbiteri fuerint,
vel per alium celebrari facere, & tempore
Interdicti Divinis interesse. Eis tamen,
qui privato Oratorio ad præmissa uti voluerint,
ut quoties id fecerint, aliquas preces Deo
pro unione Principum Christianorum contra
Infideles, eorumque contra eosdem victoria
funderet, teneantur; imponitur.

CAPUT V.

Primum Bullæ Privilegium quod est circa tem-
pus Interdicti.

Bullæ Privilegium, Interdicti tempore, tres
complectitur favores, quorum primum
relatum in præcedente quinta Clausula hic
explicamus, mox in sequentibus alias duas
explicaturi.

§. I.

Premittitur Summaria explicatio Interdicti.

1. Interdictum Ecclesiasticum absolute, &
sine limitatione latum, est regulariter
Censura, qua fidelibus tria verantur. Primo
Officia Divina, præsertim Missa, celebrati.
Secundo Sacmenta aliqua ministrare, vel
recipere; nam non prohibetur Baptismus,
Confirmatio, Pœnitentia, & Matrimonium;
sed ministrare, vel recipere Eucharistiam, ex-
tremam Unctionem, Ordinem; licet cum iis
moderationibus, quas passim afferunt Do-
ctores mox citandi, aliisque in Tractatu de
Interdicto. Tertio. Denique veratur Eccle-
siastica sepultura.

2. Interdictorum autem variæ sunt Clas-
ses. Personale, id est illud, quo ipsa Persona
prædictis tribus prohibitionibus afficitur.

3. Locale, id est illud, quo, locus aliquis
iisdem afficitur prædictis prohibitionibus,
hoc est, quo in tali loco verantur Fideles, il-
las tres actiones exercere.

4. Mistum, id est, quo tum Persona, tum
locus prohibetur.

5. Porro subdividuntur deinde eadem In-
terdicta; nam quo ad Interdictum Personale,
aliud est Personale Generale, estque quando
interdicitur totus populus, tota communi-
tas, seu universitas, Collegium Capitolium,
&c. quatenus hæc faciunt unum corpus mor-
ale. Aliud est personale speciale, hoc est,
quando interdicitur hic, vel ille, vel ille.

6. Rursus interdictum locale, aliud est
locale generale, atque est illud, quo interdici-
tur locus, qui à communitate incolitur, V.G.
Provincia, Civitas, oppidum, Villa; aliud est
locale particulare, estque illud, quo interdici-
tur locus particularis, vel loca aliqua particu-
laria, V.G. hæc Ecclesia hujus Civitatis, illa
Ecclesia illius Oppidi, &c.

Hæc cum suis explicationibus, & limita-
tionibus præsertim iis, quas concedit Cap. Al-
mamater de Sent. Excomm in 6. habes passim c Sanc.
apud c Doctores scribentes de interdicto.

7. Illud pro re nostra est advertendum, Bul-
lae Cruciatae Privilegia solum esse, stante in-
terdicto locali generali, quamvis auctoritate Avilæ
Apostolica imposito: quare nec personali-
ter quoquomodo interdictis, ne loco spe-
natur, cialiter